

Coöperatieve zuivelbereiding in Limburg. Arbeid op Zondag.

Op de in No. 824 van dit blad¹⁾ gestelde vraag: “Kan bij de plaatselijke melkinrichtingen, zooals er reeds vele in Limburg bestaan, de arbeid op Zondag vermeden worden ?” kan het volgende tot antwoord strekken:

In de kleine coöperatieve Limburgsche melkinrichtingen wordt des Zondags niet gewerkt. De wijze van werken, die bij die vereenigingen wel nagenoeg dezelfde zal zijn, is in onze inrichting de volgende:

Op Zaterdag wordt tweemaal ontroomd: 's morgens en 's avonds. De melk van Zondag wordt des Maandags geleverd. Zelfs in de warmste dagen is men daarmee voortgegaan

Om de melk goed te houden is het niet noodig daaraan iets bij te voegen. Het komt er maar op aan, om ze dadelijk na het melken, bij middel van koud water, flink af te koelen en ze tot aan de ontrooming koel te houden.

De verplichting tot onmiddellijke afkoeling na het melken, niet alleen des Zondags, maar ook op andere dagen, is een streng voorschrift onzer vereeniging. De verwaarloozing van den voorgenomen maatregel straft zich zelf. De melk waarbij het zuringsproces reeds merkbaar is ingetreden, moet in de fabriek noodzakelijk worden geweigerd, wijl zij voor de ontrooming ongeschikt is. En zou ook bij een zeer lichten graad van verzuring de ontrooming nog mogelijk zijn, dan toch blijft de straf niet uit. De nalatige boer ontvangt in dit geval de ontroomde melk terug, die spoedig stremt en dus voor huishoudelijk gebruik weinig geëigend, voor het vee zeer veel van hare waarde heeft verloren en als voedsel voor jong vee niet is aan te raden.

Mijel.

JAN TRUIJEN.

Ter beantwoording der vraag over Zondagsarbeid in de Limburgsche coöperatieve zuivelfabrieken, moge het volgende dienen:

Wij ondervonden geen moeite met het bewaren van al de Zondagsmelk tot maandag-ochtend, althans zij werd hier nog nooit zuur.

De melk van Zaterdag-middag en avond wordt echter dien dag 's avonds van 7 uren af, gecentrifugeerd. De Zondagmelk wordt natuurlijk in zeer zindelijke, goed uitgeluchte *staren* (?) onmiddellijk in koud water gesteld. Evenmin mag dien dag (ook andere dagen niet) versche melk gegoten worden bij die welke reeds afgekoeld is. Op afkoeling en zindelijkheid komt hier alles aan. Dit leert zich van zelf, wie daar niet voor gezorgd mocht hebben, wordt des Maandags met zijn goedje afgewezen, en 't gebeurt hem dan niet licht een tweeden keer. Dus, op de Zondagen staat onze melkerij geheel stil.

Buggenum.

VERHEGGEN.

---

¹ Niet kunnen vinden zhn.